

Over EVRAS: seks banaler dan alcohol?

VRIJE TRIBUNE - 25/09/2023 [Ignace Demaerel](#)

1

Ignace Demaerel: mag je nog 'preuts' zijn?

Het heeft de gemoederen ernstig beroerd in ons land: de scholen in Charleroi die in brand gestoken werden uit protest tegen het EVRAS-lesprogramma over seksuele voorlichting. En zoals gewoonlijk zijn de argumenten heftig en emotioneel – in beide richtingen – waardoor er nauwelijks gepraat en nog minder geluisterd wordt.

Geweld gebruiken zoals in Charleroi is contraproductief en dus dom: het maakt je eigen zaak ongeloofwaardig en vertroebelt het inhoudelijke debat.

De protestmars in Brussel afgelopen zondag met 2.000 deelnemers toonde dat het protest niet enkel uitgaat van 'kleine groepjes' van 'extreemrechts, conservatieve moslims en radicale christenen'. Er zijn ook niet-religieuze mensen – bekijk maar even dit [interview bij VRT](#) – die openlijk getuigen dat zij de standpunten van EVRAS te vergaand vinden. Seksualiteit is delicaat en fragiel, en terughoudendheid hierin is een teken van respect. Rond seks betekent het: 'Hier loop je niet met botte laarzen over.' En zeker niet bij kinderen.

Ideologische visie

Het protest gaat eigenlijk niet tegen seksuele voorlichting op school: heel wat ouders zijn blij dat daar deskundige en objectieve biologische uitleg gegeven wordt. Maar wat EVRAS wil doen, gaat verschillende stappen verder: er zit een ideologisch gekleurde visie achter hun programma, een visie op relaties en seks die heel ver staat van bijvoorbeeld de traditionele christelijke moraal. Dé leuze is: vrijheid! Spoor jongeren aan om vrij te experimenteren, zolang het gebeurt zonder dwang en met wederzijdse

instemming. Seks wordt gepresenteerd als niet meer dan een spel, 'leuk' en 'heerlijk spannend', zonder emotionele, psychologische of relationele gevolgen. Geniet van de fysieke kick. Als je maar een condoom gebruikt, is alles veilig.

Maar de christelijke moraal wijst op de diepere en hogere dimensie van seks en plaatst het daarom binnen een duurzame relatie van liefde en trouw. Je engageert je eerst geestelijk en emotioneel – vandaar een verbond en een belofte – en daarna kan je je ook fysiek helemaal aan elkaar geven en ervan genieten in een veilige context! Is dat nu een 'bizar religieus dogma' of gewoon 'gezond verstand', een pleidooi voor duurzaamheid, liefde en respect?

Geen alcohol of tabak onder de 16

Jongeren worden door onze wetgever op vele gebieden beschermd: tot hun 16 jaar mogen ze geen alcohol of tabak kopen en tot hun 18 jaar geen sterkedrank en mogen ze ook niet stemmen. Omdat we ze nog niet matuur en gebalanceerd genoeg achten: hun prefrontale cortex is volgens de neurobiologie nog niet voldoende gevormd om rijpe beslissingen te nemen op lange termijn. Maar op gebied van seks en relaties laten we alle remmen los?

Mag een vader nog gewoon tegen zijn tienerzoon zeggen: 'Ik begrijp dat je hormonen heftig zijn – ik ben ook jong geweest – maar probeer ze toch te bedwingen. Flirt niet met meisjes alsof het poppetjes zijn. Vrouwen zijn geen lustobject. Kijk geen porno want het is een fake wereld en is verslavend. Wacht met een ernstige relatie tot je – 16, 18? – jaar bent en de juiste tegenkomt. Nu lijkt dit moeilijk, maar later zal je er des te blijer om zijn.'

Veilige omgeving

Daarom is het heel begrijpelijk dat ouders zeer bezorgd zijn wat daar in de EVRAS-lessen zal verteld worden. Dingen openlijk bespreekbaar maken en uitleggen is op zich goed, maar 'normaliseren' is een stap verder. Er is een verschil tussen feitelijk zeggen 'Er zijn sommige jongens die zich eerder meisje voelen' en daaraan toevoegen 'misschien ben jij eigenlijk een meisje en geen jongen'.

Het argument 'De school is een veilige omgeving' – zoals de Sensoa-woordvoerder op het VRT-Journaal zei – is ook zéér zwak. 35 jaar onderwijservaring leert mij dat jongeren in een klas zich écht niet 'blootgeven': één 'domme vraag' is voldoende om de rest van het jaar uitgelachen te worden. Dit argument suggereert bovendien dat de school veiliger is dan het gezin: een zeer gevaarlijke insinuatie – ook al bestaat er zeker een (kleine!) groep onveilige en ongezonde gezinnen.

Noem het terughoudendheid of gevoeligheid, maar respecteer dat sommige jonge tieners geen expliciete beelden over naakt, porno en masturbatie willen opgedrongen krijgen

In een klas zijn trouwens niet alle kinderen van hetzelfde niveau qua hormonale ontwikkeling of opvoeding. Sommigen zijn thuis heel vrij gelaten en hebben al alles gezien, vaak de vulgaire versie op sociale. Terwijl sommige leeftijdsgenootjes beschermd zijn opgevoed en daar helemaal niet aan toe zijn. Mag 'preuts' nog? Noem het terughoudendheid of gevoeligheid, maar respecteer dat sommige jonge tieners geen expliciete beelden over naakt, porno en masturbatie willen opgedrongen krijgen.

Neutraal en transparant

Ook al is de seksuele moraal in de vrijzinnigheid veel vrijer, zij pleit even sterk voor de waarden van tolerantie en respect, voor actief pluralisme: ruimte creëren voor andere meningen. Maar in dit dossier zien we het omgekeerde gebeuren: de andere meningen worden verdacht gemaakt als 'kleine groepjes', 'extreem' en vooral gewelddadig. De toon in sommige media is: voor zulke meningen mag in onze moderne maatschappij geen plaats zijn. Zo ver reiken tolerantie, pluralisme en respect helaas in de praktijk, en dat voor een overheidsproject!

Als EVRAS en Sensoa respectvol en neutraal zouden zijn, zouden ze ernstig luisteren naar de bezorgde ouders, transparant zijn en open staan voor andere standpunten. Voorlichting hoort objectief te zijn, maar 'opvoeding' is altijd gekleurd. Het is niet aan een overheidsinstelling om één levensbeschouwelijke visie op seks te verspreiden via de verplichte kanalen en zich hier boven de ouders te plaatsen. Dat doet mij heel erg vrezen voor het democratische debat in onze maatschappij.